

Tűzföld, Horn fok, Beagle csatorna, Dél-Patagónia – Az Antarktisz lehelete

Dél-Amerikában két természetes, hajózható csatorna, a Magellán átjáró és a Beagle átjáró köti össze az Atlanti és a Csendes óceánt. A Magellán átjáró az 53-54. déli szélességi körnél szeli át a kontinenst, a Beagle nagyjából 120 tengeri mérfölddel (~ 200 km-rel) délebbre. A mi hajónk, a Costa Deliziosa a Beagle csatornán haladt át. Puerto Madryn-ból indultunk január 7-én, a következő megállónk Puerto Williams érintésével (1 órára álltunk meg) a legdélibb argentin város, Ushuaia volt.

Puerto Madrynban lényeges nevezetesség nincs, egy oroszlánfóka telepeket őrző természetvédelmi területet (Punta Loma rezervátum) látogattunk meg (érdekes volt), majd ellátogattunk egy működő farmra (Estancia San Guillermo), ahol profi birkanyírást láthattunk. Helyi sütemény-fínomságokkal és az őslakosság által évezredek óta ismert mate teával (yerba mate) kínáltak (A mate tea a kávénál erősebbnek tartott stimuláló hatású tea: a Dél-Amerikában honos maté-fa leveleiből készült főzet. Magyarországon is ismerik a tea-ínyencek).

Számomra azért volt fontos és marad emlékezetes ez a megállás Puerto Madrynban, mert itt teljesült egy legalább 65 évvel korábbi elhatározásom, vágyam: Patagónia földjére léptem. Ennek az eredete Verne Grandt kapitány gyermekei c. regénye, amelyet korai tizenéves koromban olvastam. A regényben a kapitány gyermekei végig-utazzák a Földgolyót a déli szélesség 37. foka mentén, hogy megtalálják fogságba esett apjukat. A Patagónián átvezető kalandjait olyan színesnek és rendkívülinek találtam, hogy elhatároztam, hogy egyszer én is elmegyek oda. Habár nem mentem végig az egész földrészen, jó érzés volt, hogy ~ 65 év után Patagónia földjére léphettem.

Legalább ekkora élményt jelentett, hogy a hajónk 2025. január 9-én 17:45 – 18:30 között megkerülte a Horn fokot, a Horn szigetét. Ezért az élményért a hajó hozzávetőleg 150 km-es kitérőt tett. Óriási szerencsénk volt. Amikor a

szigetet megkerültük kiderült az égbolt, elállt az eső és kitűnő fényben, halvány napsütésben

láthattuk a híres, félelmetes hírví fokot. A tenger is lecsendesedett, a negyedóránként változó időjárás is kegyes volt hozzánk. A nyitott 11. és 12. emeleti fedélzetekre még nem lehetett kimenni a >50 km/h-s szél miatt, de a hajó 300-400 méterre megközelítette a szigetet.

A Horn fok kalandból visszatérve hajónk belépett a

Beagle ártjáróba (csatornába). Innentől kezdve 9 napot töltöttünk el Patagóniában, amelynek a szokásos megközelítés szerint a Tűzföld, sőt a Horn fok Nemzeti Park is része. A látnivalók és a programok elsősorban káprázatos tájakhoz, egzotikus élővilághoz, az Andok fenséges hegyeihez, a globális felmelegedés miatt rövidülő, de így is ámulatba ejtő gleccserekhez kötődnek. A térség történelme is gazdag, de nem

éreztem sajátomnak a gyarmatosítást sem, a függetlenedési időszakot sem, és valahol a háttérben zavar, hogy ezzel párhuzamosan az európai civilizáció megtelepedése a legalább 600 – 800 őslakos törzs és kultúra totális fizikai megsemmisülését is magával hozta. Pedig ezek akár 10 ezer éves kultúrák voltak.

Kicsit önkényesen felosztva, a következő területeket jártuk be a szigetvilágban: Tűzföld, Beagle ártjáró és annak „Gleccser-folyósó” szakasza, A Magellán ártjáró - Punta Arenas, az Amalia Gleccser és vidéke, Chilei Patagónia, A nagy jégmezők és „nyúlványaik”, a gleccserek, a chilei fjordvidék és az Andok hegyvonulat (amely Patagónia déli részén elhajlik az észak-déli iránytól és kelet-nyugati irányt vesz fel – ami jelentős hatással van Dél-Patagónia szub-Antarktikus éghajlatára.)

A Horn-fok és a Beagle-csatorna Dél-Amerika legdélibb részén, a Tűzföld szigetvilágban található, és a világ egyik legikonikusabb és legvadabb régiója. Ideális hely hajósok és kalandorok részére. A csatorna a HMS *Beagle* hajóról kapta a nevét, amely a partvidék és a Tűzföld szigetvilág feltérképezésére kapott megbízást. Az tette híressé, hogy az 1830-as évek elején Charles Darwin híres útját is szolgálta.

Puerto Williamsben állt meg a hajó először, de csak egy órára. Haditengerészeti támaszpont, 1953-ban hozták létre, alig 2500 lakosa van, a Chilei Antarktisz Tartomány fővárosa. (Érdekesség: Évente

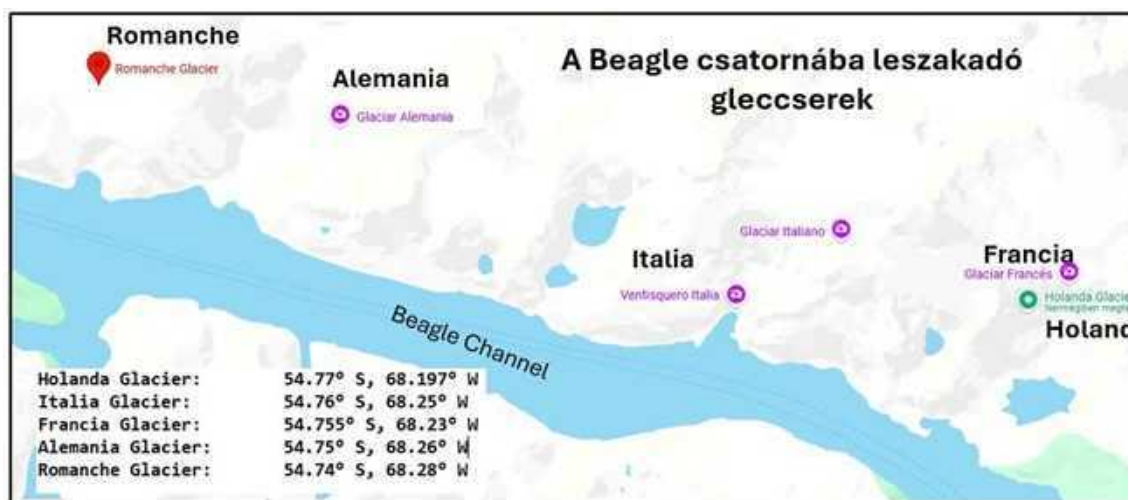
rendeznek itt nagyon népszerű regattát, amin nagyon sok 'vállalkozó szellemű' vitorlázó vesz részt külföldről is.)

Pár órányi hajózás után értünk Ushuaia-ba, Argentina (és a világ?) legdélibb városába. Szűk két napot öltöttünk itt. Rendkívül szép kirándulást tettünk a Tűzföld Nemzeti Parkban amit kiegészített a katamarán hajózás a csatornán. Sok más Dél patagóniai városhoz hasonlóan Ushuaia is fegyenctelepként kezdte az életét amit Peron elnök (Evita férje) szüntetett meg 1947-ben. Addig a nemzeti park is a fegyenctelep erdészeti munkaterülete volt. A park páratlanul szép tájakkal, hegyekkel, tavakkal, erdőkkel, tisztásokkal és virágokkal ejt ámulatba, amikért érdemes ilyen messze eljönni.

A csatornán a katamaránnal elvittek egy természetes fókatelepre, egy kormorán-szigetre és megnéztük a világhírű, piros fehér csíkozású, régi, világvégi (spanyolul *Faro del fin del mundo*, röviden *El Faro*) világítótornyot, a Les Eclaireurs-t. A 11 m magas tornyot 1920-ban építették, ma is üzemel és segíti a nem könnyű navigálást a szigetekkel, szirtekkel teletűzdelt csatornában. A hajóról a hóval fedett magas hegyek lélegzet-elállító szépséggel kápráztatnak el.

Sajnos nem néztük meg a Vendée Globe Földkerülő vitorlásverseny korábbi bajnokának, Yannick Bestaven-nek az Ushuaia-ba szállított hajóját, aki december 29-én döntött úgy, hogy nem tudja folytatni a versenyt. Pedig Kesu felhívta rá a figyelmünket, hogy ott van kikötve. Elég zsúfolt programunk van ráadásul mindkettőnket elkapott egy torokfájós nyavalya Bandival, amiből most kezdünk kilábalni.

Ushuaia-ból a Magellán átjáró felé vezető úton, a Beagle csatorna 'gleccserfolyosóján' kb egy óra alatt jutottunk át azon a szakaszon, ahol öt gleccser szakad le a csatorna vizébe egészen különleges élményt nyújtva.

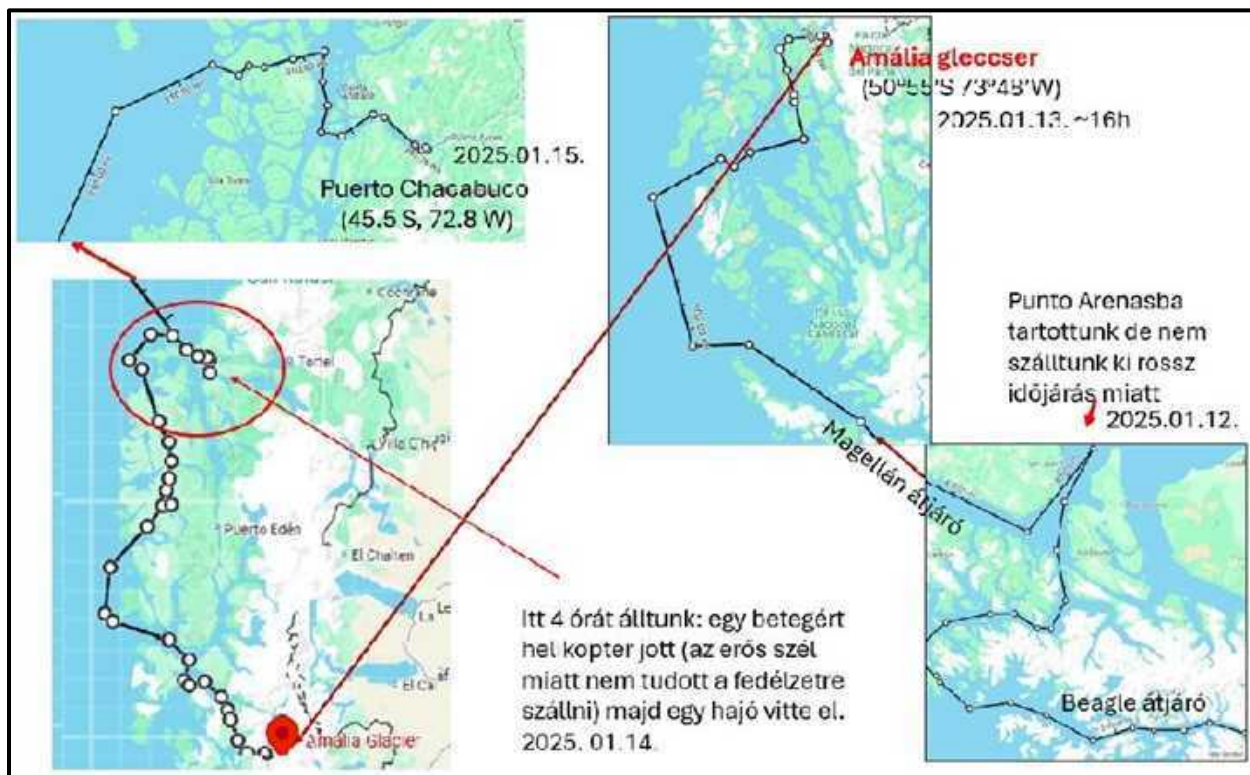

A Magellán szorost Ferdinand Magellán fedezte fel 1520-ban, történelmi földkerülő útja során, amelynek célja a Távol-Keleti fűszerszigetek elérése volt. A Tűzföld nevet (Tierra del Fuego) is ő adta a csatorna déli partjának, az őslakosok nagyszámú tüzét látva a szárazföldön. Az átjáró kiemelkedő szerepet játszott a Csendes és az Atlanti óceánok közti hajóforgalomban, mert sokkal biztonságos alternatívát jelentett, mint a viharos, veszélyes Drake átjáró, a Horn fok megkerülése. A Panama csatorna 1914-es megnyitásával a szerepe csökkent, de ma is jelentős hajóforgalmat bonyolít le. Rendkívül rossz időjárási körülmények között értünk a csatornába, a szélvihar nem tette lehetővé,

hogy kiszálljunk Punta Arenasban, a csatorna legfontosabb kikötővárosában. A Kikötő nem tud nagy szállodahajókat fogadni, a horgonyhelyről csónakokkal lehetett volna kijutni, ha nem >100 km/órás szél fújt volna. Az esőtől a látási viszonyok is katasztrofálisak voltak.

Korábban mindig szerencsénk volt az időjárással, most a természet kicsit segített a statisztikai egyensúly helyrebillentésében.

A Magellán átjáróból a nevezetes Amalia gleccserhez vezetett az utunk. Ez is egy igazi különlegesség, sokan látogatják, mert a szépsége mellett az is előnye, hogy nagy hajókkal is meg lehet közelíteni. II. Szt. János Pál Pápa 1987-es chilei "Pilgrim" látogatásának emlékére egy fém keresztet helyeztek el a mellette lévő hegy csúcsára, ami most felhőbe burkolódzott.

Innen Puerto Chacabucoba, az Aysen fjord vidék gyöngyszeméhez vezet az utunk. Pár óra múlva érünk oda. Sajnos olyan köd és eső van, hogy a kiszállásnak nem látjuk értelmét. A város nem túl érdekes a leírások szerint, de a környéke káprázatosan különleges. Sajnos most az időjárás nem a barátunk. Ha véletlenül kisütne a nap és mégis kimegyünk, akkor arról a legközelebbi levélben számolunk be. Innen Puerto Montt-ba megyünk, majd Santiago kikötőjébe, San Antonioba, azt követően pedig a Csendes óceán mélye, a Húsvét szigetek felé vesszük az irányt, ahonnan újra a trópusok felé fogunk közelíteni.

Itt, ezen gyönyörű világvégen megéreztem az Antarktika hűvös leheletét, az erőket, amik ezeket a hatalmas hegyeket, monumentális jégmezőket, a fenséges szigetvilágot megalkották, a felfoghatatlanul hosszú idő üzenetét, amit a természet a megteremtésükre fordított. Az elmúlás üzenetét is, amit sajnos a civilizációnk is fel tud gyorsítani: Az Amalia gleccser például 7 km-el rövidült a múlt század közepe óta.

Üdvözléssel:

Gyuri

Joli és Bandi nevében is